

Biblioteka 'Lampy'...

GAZETA PORANNĄ

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6925. Lwów, sobota, 22 grudnia 1923. Rok XIV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Cena egz. 60.000 Mp. Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI.

Expose premjera Grabskiego.

WYGNANA Z GRECJI PARA KRÓLEWSKA

JERZY II. I ELZBIETA.

Do walki ze zbytkiem!

ŚWIĘTA IDA: JEDNI NIE WIEDZA JUŻ, CO MAJĄ KUPIĆ, DRUDZY — ZACO MAJĄ KUPIĆ... — ZBYTEK TO RABUNEK I PROWOKACJA, TO WŁASNA, DOMOWA FABRYKA KOMUNIZMU! — NIECH RZĄD PRZYSTĄPI DO RADYKALNEGO WYTEPIENIA ROZRZUTNOŚCI I LUKSUSU.

Lwów, 20. grudnia.

W okresie przedświątecznym żywiej niż zwykle uwydatnia się jaskrawy kontrast między coraz dotkliwszą nędzą szerokich sfer ludności, a nieproporcjonalnym zbytkiem, szerzonym przez nieliczną stosunkowo warstwę ludzi z bogactwem kosztem zubożenia mas.

W mieście naszym podjęto już walkę ze zbytkiem. Onegdaj w sali ratuszowej zebrał się wiec, na którym wypowiedziano się w dosadnych słowach przeciw marnotrawieniu grosza i prowokowaniu nędzy ludzkiej. Niestety na wiec przybyli — jak przewidzieć było można — jedynie wrogowie zbytku, których o jego szkodliwości zbyteczna przekonywać. A należało pragnąć, by przybyli także ci, którzy uprawiają zbytek, których stać na to. Może przecież niejeden opamiętałby się pod wpływem żywego słowa...

Zbytek, co prawda, jest pojęciem względniem. Chłopski wystarcza samodziół i dre-

lich, najmniejszych potrzebuje już bawelnianek, a w wielkim mieście dopiero materia wełniana pasuje stworzenia ludzkie na człowieka. Podobnie różniczkują się urządzenia domowe, sposób odżywiania się, wszystkie akcesoria, wśród których wlecz się życie.

Może być dla kogoś zbytkiem koszula z lnianego płótna, inny zaś nie zasnąłby w kieszce niejedwabnej. Jeden z podziwem i zgorszeniem patrzy na pałacza, pozwalającego sobie w dzisiejszych czasach na „Kuba”,

inny zaś smoli prawdziwe „havanah”,

pewien, że to tylko proste zaspokojenie jednej z potrzeb organizmu. Ta pani oburza się na sąsiadkę z powodu, że sprawiła sobie piasecz zbytkowy, inna osobiście wybiera się do Paryża, by mieć kostium wprost od Wortha.

Granica więc, na której kresowierzy — pozwólmy sobie powiedzieć — i kulturalnych potrzeb

człowieka jest bardzo niepewna, prawie płynna. Jakoż w społeczeństwie należycie zorganizowanym, w państwie o normalnych stosunkach wolno machnąć na nią ręką. Inaczej przedstawia się kwestja tam, gdzie społeczeństwo pod względem ekonomicznym „robi bokami”, a państwo boryka się z nizerją finansową, jak człowiek, co wpadł w bagno i nie tylko wyleźć z niego nie może, lecz grzeźnie w niem coraz bardziej.

Gdzie przeważna część ludności z rosnącą troską patrzy w przyszłość, bo wymyka się jej z pod nóg możność zaspokojenia najprostszych, niemożliwych do przekreślenia, potrzeb, — tam

granice zbytku ustalić bardzo łatwo.

Kryterjów nie wolno w tym wypadku szukać w szczególnych upodobaniach i w żądzy użycia kół porcelanowych w pierze, lecz w koniecznościach życiowych. Gdy uczciwa kobieta ze stanu urzędniczego nie może pozwolić sobie na baraban, by mieć zimową porą ciepły przydziewek, może jejność snująca się godzinami po ulicy Akademickiej, zamiast śpiących w oczy fatalaszków ubrać się w skromną sukienkę wełnianą.

W dzisiejszych czasach za bezwstyd uważać należy stroje zbytkowe i stół uginający się pod zbiegowiskiem wyrafinowanych przysmaków. Kobieta szumiąca jedwabiami, połyskująca bogactwem cacek jak obwieszony wotami obraz cudowny, powinna być traktowana na równi — pióro kruszy się tu w samą porę. Mężczyzna zaś, który nie umie żyć bez kaworu na drugie śniadanie, a szampana do obiadu — jest pospolitym rabusiem dobra publicznego i bezczelnym prowokatorem.

Tak! Zbytek to rabunek i prowokacja. Za te wszystkie przedmioty zbytku, kusicielsko spoglądające od kroku z wystaw sklepowych, państwo wydać zagranicę swe zasoby finansowe, uszczupla je, uszczupla swój majątek, pozbywa

Podarki na gwiazdkę nigdy nie tracące na wartości sprzedaje tanio H. Guterman, Sykstuska 14. 21834

Najpraktyczniejsze podarki na Gwiazdkę i Nowy Rok poleca Magazyn Konfekcji Damskiej „MAISON CHIC”, Lwów, Sykstuska 1.

się soków żywotnych, popada w anemię ekonomiczną. Odpowiedza na to obrońcy zbytku: A cła wywozowe? Ależ w jakim stosunku pozostają one do strat poniesionych? Miljon marek wypłaci się obcemu, a marka natomiast wpadnie nam do kieszeni.

Zbytek jest również prowokacją. Popatrzcie na zrozpaczone niejola masy, jakimi oczyma mierzą przewleające się męty zbytku. Jakże świętego poparcia udziela on wszystkim agitatorom wywrotowym! Zbytek to własna, krajowa, opatentowana fabryka komunizmu.

A jednak — cóż to znaczy, dla tych, którzy uprawiają zbytek? Kto będzie do tego stopnia naiwnym, by przypuszczać, że choćby jeden z owych rabusiów, choćby jedna z bezwstydnic — weźmie sobie takie słowa do serca i zaprzestaną zbytku Pas de tout! Trudno ludzię się również, by przeprowadzić można było ze skutkiem towarzyskiej ostracyzm przeciwko winnym zbytku. Te złudzenia niech nam nakoniec wywietrzeją z głowy!

Jest tylko jeden sposób do pokonania zbytku:

zarządzenia ustawodawcze

Rząd winien wystąpić z całą bezwzględnością. Należy wywalczyć nakoniec u Rządu zakaz dowozu przedmiotów zbytku, przyczem ściśle określone być winno, co ma się uważać za rzecz zbytkową. Należy postarać się o ostre, doładnie sprezywane rozporządzenie wykonawcze, którego podstawą byłby nakaz konfiskaty przedmiotów zbytku. Urządzenie wystaw z takich przedmiotów i reklamowanie artykułów zbytku ogłoszeniami w pismach winno być ścisłe z bezwzględną surowością.

To zresztą tylko najogólniejsze zażnaczenie drogi, na jaką wejść wypada, jeśli ma się zbytek wytępić.

Exposé premiera Grabskiego.

Na czym oprze się naprawa skarbu?

OGNISKOWANIE WYSIŁKÓW W WŁASNYCH SPOŁECZEŃSTWA. — ATMOSFERA POKOJOWA BEZWZGLĘDNYM WARUNKIEM NAPRAWY SKARBU. — RZĄD OD WOLYWAĆ SIĘ BĘDZIE DO DOBROWOLNEGO ZASILANIA SKARBU POŻYCZKAMI WEWNĘTRZNYMI. — KONIECZNOŚĆ UDOSKONALENIA APARATU ADMINISTRACYJNEGO. — Z REFORMA WALUTY NIE NALEŻY ZWLEKAĆ. — RZĄD ZWRÓCI SIĘ DO SEJMU O SZCZEGÓLNE PEŁNOMOCNICTWA NA PRZECIĄG ROKU. — „NIE WOLNO WATPIĆ WE WŁASNE SIŁY”.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20. grudnia.

(M) Exposé Prezydenta Rady Ministrów p. Władysława Grabskiego wygłoszone dziś przed Sejmem było, jak należało oczekiwać, poświęcone prawie w zupełności sprawom sanacji finansów. Było to exposé krótkie, prawie, że lapidarne, gdyż trwało niecałe 15 minut. Mowę swą pan Prezes Rady Ministrów odczytywał z kartek.

Exposé Prezesa Władysława Grabskiego brzmi:

„Prezydent Rzeczypospolitej wobec ujawnionej niemożności utworzenia Rządu na gruncie zwyczajów parlamentarnych polecił mi, abym jako jego mały zaufania utworzył Rząd, któryby całą energię aparatu rządzącego i społeczeństwa skierował dla dokonania naprawy skarbu. Obok tej naprawy — uporządkowanie administracji, zachowanie praworządności, oraz utrzymanie koniecznego poziomu obronności kraju i oświadczył publicznie stanowić zasadniczy kierunek obecnego rządu, dominujące wśród innych znaczenie mieć na zgodzie z sytuacją, w jakiej się dziś nasz kraj znajduje — naprawa skarbu.

Doszlismy dziś bowiem do tego stanu, że żaden postęp w żadnej dziedzinie, a nawet szkolnictwie, nie mówiąc o reformie rolnej lub o udoskonaleniach socjalnych stanie się niemożliwy, jeżeli najpierw i to wkrótce nie uporamy się z trudnościami finansowymi, które nie tylko paraliżują wszelkie porywy do udoskonalenia naszego stanu wewnętrznego, ale wytwarzają niebezpieczeństwo zarówno utrudniające stan, wewnątrz skutkiem nie dającej się opanować drożyzny, mającej

główne źródło w złej walucie, ale i stan obronności naszego kraju wymagający najcięższych nakładów pieniężnych. Naprawa skarbu może być oparta bądź to na rachowaniu na pomoc zewnętrzną bądź to na wysiłkach własnych całego społeczeństwa. Nie lekceważąc bynajmniej wielce dobrego oddziaływania na te naprawy wszelkiej pomocy zagranicznej, rząd postawi sobie za zadanie także

ogniskowanie wysiłków własnych społeczeństwa, by były one w stanie wyprowadzić nas z tego stanu krytycznego. Naprawa skarbu wymaga bezwzględnie

atmosfery pokojowej. Rząd będzie się trzymał przede wszystkim pokojowego kierunku w całej swej polityce zagranicznej, a jednocześnie będzie dążyć do tego, aby w społeczeństwie naszym wytworzyła się atmosfera pokoju, by nastąpiło zaprzestanie osiarych tarć i walk wewnętrznych. Aby taki stan rzeczy mógł istnieć rząd zapowiada ze swej strony największą bezstronność w zakresie wszelkich zagadnień, które dzieli społeczeństwo zwalczające się obozy i starać się będzie o z pogodzenie i odkładanie najbardziej spornych spraw do czasu, gdy naprawa skarbu stanie się faktem dokonany. Natomiast rząd będzie się starał, aby naprawa skarbu dała się osiągnąć bez naruszenia zdobyczy w postępie społeczeństwa, jakie już zostały osiągnięte.

Wysiłki niezbędne ze strony społeczeństwa dla dokonania naprawy skarbu Rząd zamierza osiągnąć obywatelami dostępnymi dla samego celu, sposobami: z jednej strony Rząd sięgać będzie do wydobycia droga wewnętrznych świadczeń podatków po większe zasoby dochodów zwyczajnych, z drugiej strony dla wzmocnienia dochodów nadzwyczajnych, absolutnie w ciągu szeregu lat niezbędnych, odwoływać się będzie Rząd do dobrowolnego zasilania skarbu pożyczkami wewnętrznymi, opartymi na ciężce zrozumiałym interesie samych subskrybentów. Aby świadczenia społeczeństwa na rzecz skarbu utrzymane zostały w granicach istotnie niezbędnych Rząd prowadzić będzie z całą konsekwencją rozpoczętą już akcję oszczędnościową, uważając jedynie, aby nie naraziła ona wyższych interesów obronności kraju oraz niezbędnego poziomu administracji i oświaty.

Poważne podwaliny dla naprawy skarbu zostały już położone przez dwa poprzednie rządy. Ale to nie wszystko. Przedewszystkiem

musi być udoskonalony aparat władz skarbowych.

aby rozmiar wpływów skarbowych nie był zależny od stopnia sumienności podatnika, lecz oparty był na umiejętnym postępowaniu urzędowym samych władz.

NAPRAWA ADMINISTRACJI SKARBOWEJ.

Dlatego też naprawie administracji skarbowej poświęcona zostanie praca Rządu z całym natężeniem. Dalszym wynikiem utrudniającym dzisiejszą sytuację skarbu jest to, że pierwsza rata podatku majątkowego ma być wpłacona dopiero od 15. kwietnia do 15. maja, tj. w okresie zbyt późnym, aby już dziś można było rachować na wydatny wpływ z tego źródła dochodu na równowagę budżetu. Norma podatku majątkowego nie pozwala przypuszczać, aby pierwsze dwie raty przypadające na 1924 rok okazały się wystarczające, tj.

aby dały istotnie trzecią część ogólnej sumy przez Sejm już skontyngentowanej w wysokości miliarda franków złotych.

Bardzo poważnym brakiem w dzisiejszej sytuacji skarbowej jest to, że wiele dziedzin kredytu publicznego i państwowego pozostaje w zaniedbaniu. Kredyt ten wymaga szybkiego ożywienia, aby można było siłą finansową własnego społeczeństwa wykorzystywać na dobro sanacji skarbu i dla podtrzymania produkcji krajowej. Jakkolwiek w dziedzinie oszczędności rząd poprzedni uczynił szereg pożytecznych kroków, niemniej najważniejsze źródło deficytu tj. państwowe koleje nie uwidoczniają dziś jeszcze należytego stopnia naprawy. Rząd zamierza z początkiem roku przyszłego postawić gospodarce koleji państw. na takim gruncie finansowym, aby zgodnie z budżetem nie potrzebowała ona zwracać się do skarbu państwa o druk pieniędzy papierowych. Kolej powinna się oprzeć na własnych finansowych siłach.

JAK RZĄD ROZUMIE SANACJĘ SKARBU.

Sanację skarbu rząd rozumie, jako jednocześnie ścisłe trzymanie się równowagi budżetowej, zaprzestanie druku pieniędzy papierowych na potrzeby skarbu i reformę waluty. Z reformą tą zwlekać nie należy, gdyż inaczej nagromadzon esrodki sanacyjne mogłyby być zużyte do istotnie większego rezultatu. Reforma przytem winna stać się dla całego społeczeństwa tym zwrotnym momentem, który powinien otrząsnąć je z obojętności na losy finansów publicznych i pobudzać do dobrowolnego przyczynienia się do dzieła naprawy w większym zaacznie stopniu, aniżeli by to mogło mieć miejsce gdyby reforma waluty miała być jeszcze odkładana. Wobec tego, że reforma waluty pociągnie za sobą trudności gospodarcze, rząd rozwina akcję dążącą do potrzymania życia gospodarczego i nalegać będzie na pozytywne załatwienie w Sejmie i Senacie ustawy o bezrobotnych.

SZCZEGÓLNE PEŁNOMOCNICTWA DLA RZĄDU.

Rząd zwróci się do Sejmu w najbliższych dniach o ustanowienie szczególnych pełnomocnictw dla rządu niezbędnych dla przeprowadzenia reformy walutowej.

O pełnomocnictwo także zwróci się do Sejmu rząd na przeciąg roku w ciągu którego winien położyć podwaliny dostateczne dla reformy walutowej. Z tak ostrego kryzysu fi-

nansowego w jakim się Polska znajduje żaden kraj w drodze normalnego toku prac nie zdołał jeszcze wyjść. Niedomagania finansowe naszego kraju oddziaływały na niektóre umysły w sposób tak debrynujący, że w ostatnich czasach pojawiać się już zaczęły trwożliwe przypuszczenia, że jedynym wyjściem z obecnego kryzysu stanie się rodzaj opieki finansowej obcych potęg finansowych nad Polską. Gabinet zrobi wszystko, aby dla takich obaw nie było żadnych podstaw, ale inne na to nie ma jak pełnomocnictwo dla rządu.

NIE WOLNO WATPIĆ WE WŁASNE SIŁY!

Polska ma bilans handlowy korzystny. W Polsce rany zadane życiu gospodarstwu przez wojnę są przeważnie zagojone. Przemysł i rolnictwo w znacznym stopniu odbudowane a ostatnie cieszy się wielkimi na rok obecny urodzajami. Jest to chwila, w której nie wolno wątpić we własne siły i oddać się z wysiłkiem własnym dla sanacji i reformy. Nikt inny, jak rząd taki, czy inny, ale rząd jest powołany do pokierowania temi siłami. Ale do tego musi posiadać szczególne pełnomocnictwa, po które się zwróci w najbliższym czasie do Sejmu.

W imieniu rządu wyrażam przeświadczenie, że Wysoka Izba nie odmówi mi swego wsparcia w realizowaniu nakreślonych zadań.

Po mowie Prezydenta Ministrów marszałek Moraczewski oświadczył, że na prośbę kilku stronnictw zarządza przerwę 15 minutową.

Przerwa ta ma posłużyć dla skomunikowania się z przywódcami stronnictw i ustalenia w jakiej formie ma być prowadzona dyskusja.

PREZYDENT RZPLTEJ ZAACEPTOWAŁ EXPOSE P. GRABSKIEGO.

Warszawa 20 grudnia.

(M) Jak mnie informują, Prezes Rady Ministrów p. Władysław Grabski po posiedzeniu Rady Ministrów i odczytaniu tam swego exposé zakomunikował treść swej deklaracji p. Prezydentowi Rzpltej, który exposé Premiera w zupełności zaakceptował.

POSIEDZENIE RADY MINISTRÓW.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 20 grudnia.

(M) Dziś przed południem odbyło się posiedzenie nowej Rady Ministrów, pod przewodnictwem p. Władysława Grabskiego. Pan Prezydent zapoznał członków gabinetu ze swym exposé, które zamierza wygłosić na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu i powtórzyć je wieczorem na posiedzeniu Senatu.

Zaprzyśiężenie nowego gabinetu przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej nastąpić ma w sobotę.

Czterej kandydaci na marszałka Sejmu.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 20. grudnia.

(M.) Jutrzejsze posiedzenie Sejmu poświęcone będzie wyborowi marszałka. Jak słychać istnieje zamiar nieprzyjęcia do wiadomości rezygnacji marszałka Rataja. Gdyby jednak marszałek Rataj obstawał przy swej decyzji, albowież nie znalazła się większość dla uchwalenia tego wniosku, wówczas wysunięte zostaną cztery kandydatury, a to: prawnicowa wicemarszałka Seydy, kandydat PSL p. Rataja, kandydatura Wyzwolenia p. Poniatowskiego i kandydatura PPS. Moraczewskiego.

Panuje opinia, iż w razie odmowy ze strony p. Rataja najpewniejsze szanse posiada poseł Moraczewski.

4 MIASTA ZNISZCZONE TRZESIENIEM ZIEMI.

Paryż. (Tel. wł.) „Daily Express” donosi z N. Jorku, że ponowne trzęsienie ziemi w Columbiu zniszczyło doszczętnie 4 miasta.

Inserujcie w „Gazecie Porannej!”

Wspaniały obraz z życia arystokracji francuskiej w 6-ciu aktach:

ZABAWKA MILJARDERA

Przepiękne zdęcia architektury i okolic Paryża. — Akcja odbywa się na tle przepięknych salonów magnackich. KING LEW 2539

TELEGRAM I NINTEATRU APOLLO. W piątek 21. bm. przedstawienie kinowe dopiero od godz. wpół do szóstej po południu. Kto nie miał sposobności podziwiać dwóch kobiet w przepięknym dramacie „BŁĘDNE OGNIEM”... niech spiesz.

TELEGRAMY.

WSPÓLPRACOWNICY YOUNGA W POLSCE.

Warszawa, 20. grudnia.

(*) W najbliższych dniach oczekiwany jest powrót do Polski Hirona Younga. Dwaj jego współpracownicy bawia nadal w Warszawie i nie przerywają pracy.

WYROK W SPRAWIE SEN. HAMMERLINGA.

Warszawa, 20. grudnia.

(*) Jak się slychać, wyrok sądu marszałkowskiego w sprawie sen. Hammerlinga już zapadł i ogłoszony zostanie w piątek 21. bm.

ILE CUKRU WYWIEZIONO Z POLSKI?

Warszawa, 20. grudnia.

(J.) W roku bieżącym wywieziono z Polski za granicę 120 tys. ton cukru, przedstawiających wartość około 75 i pół miliona franków szwajcarskich.

BENESZ NIE CHCE ROKOWAĆ Z POLSKĄ.

Warszawa, 20. grudnia.

(J.) Z Pragi donoszą: „Czeskie Słowo” organ Benesa zaprzecza stanowczo na podstawie informacji źródłowych pogłoskom, jakoby dr. Benesz był gotowy przystąpić do bezpośrednich rokowań z Polską w sprawie Jawerzyny.

NOWY RATOWNIK MARKI NIEMIECKIEJ.

Berlin. (Tel. wł. G. P.).

Parlament Rzeszy na wczorajszym posiedzeniu mianował dotychczasowego komisarza walutowego Hjalmara Schacha prezydentem Banku Rzeszy. Wybór ten musi być jeszcze zatwierdzony przez prezydenta Rzeszy.

NOWY ZAMACH STANU W BAWARJI?

Monachium 19. grudnia.

(*) Nacjonalisci bawarscy przygotowują nowy zamach stanu. Komisarz Kahr wydał odezwę grożącą śmiercią za wszelkie wystąpienia przeciw władzom.

Los pracowników sądowych w Stanisławowie.

(Od naszego korespondenta).

Stanisławów, w grudniu.

(st) Pracownicy sądowi w Stanisławowie są najbardziej upośledzeni ze wszystkich dykasterij klasy urzędniczej grodu Rewery, gdy chodzi o wypłatę dodatków do ich pensyj. Jak wiadomo tutejszy sąd okręgowy należy pod względem rachunkowym do departamentu rachunkowego przy sądzie apelacyjnym we Lwowie, który właśnie oblicza też i należne naszym urzędnikom sądowym dodatki zaś w ciągu miesiąca z powodu wzrostu drożyzny. Jednakowoż Stanisławów otrzymuje zawsze te dodatki z tak kolosalnym opóźnieniem, że pieniądze, tracąc na wartości nie może poprawić bytu interesowanych. Np. ostatni 30% dodatków, t. zw. wyrównawczy, który miał być wypłacony tu, urzędnikom sądowym 16. listopada, był wypłacony dopiero 10. grudnia. Tak dalej być nie może i nie powinno. Apelujemy przeto do odnoszących władz, by wpływając na departament rach. przy sądzie apelacyjnym we Lwowie, który przecież pomyślnie będzie mógł zaradzić tej poważnej bolączce, połączonej z wielką stratą naszych urzędników sądowych.

Republika czy monarchja w Grecji?

Wiedeń. (Tel. wł. G. P.) „Ns. Wiener Journal” donosi z Aten, że w tamt. kołach politycznych rozpatrywany jest projekt republiki lub powołania nowej dynastjii względnie utworzenia monarchji elekcyjnej. Według doniesień tegoż dziennika król grecki zamieszka prawdopodobnie w Sinaja. Tenże sam dziennik donosi, że Venizelos ma zaproponować

powołanie na tron wuj królewskiego księcia Connaughta.

DALI MU MILJON DRACHM NA DROGE.

Ateny. (Tel. wł. K. P.) Para królewska o godz. 10-tej wieczorem na okręcie greckim opuściła Ateny. Król otrzymał 1 milion drachm na kosztą podróży i listę cywilną.

Groźba zatargu angielsko-sowieckiego.

Bandy afganijskie napadają za podnietą Sowjetów na terytorjum Indji angielskich. — Anglicy mogą w ciągu tygodnia zająć stolicę Afganistanu.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20. grudnia.

(M.) Rząd Wielkiej Brytanji wyśtosował do rządu Afganistanu ultimatum, grożące wojną, domagając się, aby rząd Afganistanu zerwał stosunki z sowiecką Rosją.

Koła polityczne indyjskie tłumaczą notę tę wpływem Sowjetów na Afganistan. Wpływy te przyjęły charakter groźny i uwioczniają się one w napadach band afganijskich na terytorjum Indji angielskich. Okazuje się, że bandy te zostały zorganizowane przez Sowjety. Starają się one szerzyć w Indjach zasady komunizmu.

Wskutek tej noty angielskiej Cziezerin zwołał przedstawicieli prasy zagranicznej w Moskwie i oświadczył, że akcja rządu Wielkiej Brytanji stanowi fakt o jaknajwię-

szej doniosłości. Szczegóły ultimatum angielskiego są jeszcze na razie nieznane. Cziezerin podejrywa Wielką Brytanję, że chce utwalić swój protektorat nad Afganistanem, przyczem stwierdził, że Anglja zgromadziła na granicy Afganistanu 74 aeroplany i zbudowała kolej przez wąwóz Khyberski, tak, że wojska angielskie mogą być w tygodniu w Kabul, podczas kiedy wojska rosyjskie potrzebują na to miesiąc czasu.

W końcu Cziezerin powiedział, że nota angielska wytworzyła nadzwyczaj poważne niebezpieczeństwo, którego następstwa mogą być nieobliczalne.

(Jak wiadomo Afganistan przecina najkrótsze połączenia kolejowe pomiędzy Europą (przez Taszkent) a Indjami. — Przyp. Red.)

Zniesienie szajki bandyckiej

w pow. jarosławskim.

ZBOJCÓW BYŁO TRZYNASTU. — 3 FURY ZRABOWANYCH RZECZY ODEBRANO. — BANDYCI Z LUCHOWA I TARNOGRODU.

(Telefonem od naszego koresp.)

Jarosław, 19. grudnia.

(S) Na zarządzenie powiat. komendanta tutejszej policji państwowej p. nadkom. Zakrzewskiego urządzono onegdaj wielką obławę na niebezpieczną bandę złożoną z 13 członków, a grasująca na pograniczu powiatu jarosławskiego i biłgorajskiego. Obława — w której udział brał prócz posterunku policji państw. z Biłkowca za Sieniawą; Adamówki wywiadowca Hyczak oraz wywiadowca z okr. komendy we Lwowie Lorch — wydała nader pomysłny wynik, co należy z całym uznaniem stwierdzić. Ujęto bowiem 11 bandytów, za pozostałymi zaś

dwoma zarządzono energiczny pościg, oraz

zakwestjonowano 3 fury zrabowanych rzeczy,

jak: drogocenne futra, skóry, towary bławatne, tekstylne i t. p. przedstawiające wielomiljardową wartość. Wszyscy bandyci pochodzą z Luchowa i Tarnogrodu. Oddano ich sądowi w Biłgoraju, ze względu na czyny popełnione na tamt. terytorjum.

Niebezpieczna zatem banda, będąca postrachem naszo pogranicza została dzięki energii naszych organów policyjnych zlikwidowana.

Wiec pracowników kolejowych w Rawie Ruskiej.

(Własna koresp. „Gazety Porannej”)

Rawa ruska, 20. grudnia.

(s.) Dnia 18. grudnia b. r. odbył się wiec pracowników kolejowych w Rawie ruskiej, na który przybyło wiele kolejowców z sąsiednich stacji. Wiecewi, który zainicjował Polski Związek kolejowców, przewodniczył inspektor Wołosiecki. Referent p. Jaworski, delegat Główn. Zarządu P. Z. K. w Warszawie przedstawił rzeczowo ostatnie prace Zarządu Główn. w Warszawie nad uzyskaniem ustawy uposażeniowej i emerytalnej, dalej ustawy o zabezpieczeniu pracowników państwowych za

wypadek choroby. Referentem spraw organizacyjnych i zawodowych był p. Kycicki, delegat Zarządu okręg. P. Z. K. we Lwowie.

Wiec był bardzo liczny, jawili się też pracownicy państwowi, chcący się dowiedzieć coś więcej o pracach związkowych na terenie warszawskim. Uchwalono rezolucję, między innymi wzywano pracowników kolejowych, by nie przyjęli remuneracji, udzielonej przez M. K. Z. dla tych, którzy pracy nie przerywali w czasie ostatniego strajku.

Z Paryża do Moskwy w 4 godzinach.

(*) Francuz Melot wynalazł aeroplan ze śmigłą bez śruby, który ma umożliwić niezwykle szybkie przebywanie przestrzeni. Np. lot z Paryża do Londynu trwać będzie 35 minut, Paryż—Madryt 1 godzinie 40 minut, Paryż Moskwa zaledwie 4 godziny.

Aparat Melota ma rozwinać szybkość 600 km. na godzinę. Wynalazek ten, który powoduje istny przewrót w komunikacji, trzymany jest w ścisłej tajemnicy. Wzorał pocztowy aparat angielski przebył odległość z Londynu w 4 i pół godzinach. Jest to także tryumf nowożytnej szybkości.

Zgromadzenie kolejowców w Żółkwi

(Własna korespond. „Gazety Porannej”).
Żółkiew, 20. grudnia.

(ms.) Przy współudziale licznej grupy kolejowców i pracowników państwowych innych dykasterji odbyło się zgromadzenie w Żółkwi z inicjatywą Polskiego Związku kolejowców pod przewodnictwem insp. p. Eckhausa. Referentem spraw porządku dziennego był delegat Zarządu okręgowego P. Z. K. p. Kryciński. W obszernym referacie wykażal on cały szereg spraw zawodowych i związkowych, przeprowadzonych po myśli pracowników kolejowych, omówił szczegółowo ostatnią ustawę uposażeniową, przepisy wykonawcze do tej ustawy, ustawę o kasie chorych wszystkich pracowników państwowych, nomenklaturę charakterów służbowych itd. Po obszernej dyskusji, uchwalono wotum zaufania dla przedstawicieli związkowych, wyrażając im przytem podziękowanie za dodatnie wyniki prac. W końcu uchwalono rezolucję, by pracownicy kolejowi nie przyjęli remuneraacji za to, że członkowie P. Z. K. stanęli w czasie akcji strajkowej do pracy.

Potworny „kurator”.

GŁODZI WYCHOWANKÓW,
KRADNĄC IM JEDZENIE.

Monachium, 20. grudnia.

(*) Zdarzył się tu fakt niezwykle naderżny, popełniony przez prezydenta sądu w Monachjum, Franciszka Riessa, który zarazem był honorowym kuratorem zakładu wychowawczego dla chłopców. Wyszły na jaw

skandaliczne szczegóły

traktowania wychowanków owego zakładu. „Pan kurator” zdefraudował przeważną część dostarczanych dla zakładu środków żywności, każąc je prosto przenosić do swego mieszkania. Natomiast chłopcy dniami całymi nie dostawali chleba,

i żywności byli.. trawą i osem!

Pan kurator zabierał też połowę niewielkiej ilości (4 litry) mleka, wreszcie „konfiskował” wszelkie dary, nadsyłane dla chłopców. Wobec takiej „opieki” mnóstwo wychowanków umarło skutkiem niedożywienia i suchoty. Potworna ta sprawa wywołała oibrzynie poruszenie.

KONFERENCJA KOLEJOWA POLSKO-RUMUŃSKA.

Lwów, 21. grudnia.

(s) W dniu wczorajszym odbyła się w gmachu dworca lwowskiej konferencja z przedstawicielami kolei rumuńskich w sprawie uregulowania ruchu towarowego, względnie wzajemnej pomocy wagonami. W konferencji wzięli udział dwaj reprezentanci M. K. Z., dwaj delegaci rumuńscy, a to znow. dyrektora ruchu w Czerniowcach star inspektor Titinger i Leonescu, zastępcy dyrektora węgierskiego węgierski i rumuński.

BUCIKI męskie i damskie

słynnej firmy

F.L. Popper

GABRYEL STARK

Lwów, plac Mariacki 1. 11.

Z sali sądowej.

DWUKROTNE WYNAJĘTE MIESZKANIE. — NAPAD NA LOKAL TORA. — WŁAMANIE DO MIESZKANIA. — ROZPRAWA SĄDOWA.

Lwów, 20. grudnia.

(h) Wczoraj odbyła się przed sądem kraj. karnym rozprawa karna przeciw właścicielce realności Klarze Urichowej i tow. o zbrodnię z §. 83 u. k., popełnioną wedle aktów sądowych w sposób następujący: Oskarżona wynajęła lokal przy ul. Zólkiewskiej 47 raz Konsumentowi „Samobrona”, a później drugi raz, otrzymawszy większe odstępną fryzjerowi Helmanowi Salsandrowi. Chcąc się pozbyć Konsumenta, napadła Urichowa na lokal Konsumenta w towarzystwie kilku osób, usiłując zmusić zarządców konsumenta do opróżnienia lokalu. — Przy pomocy policji udaremniono wprawdzie wówczas gwałt, lecz Urichowa w kilka dni później, korzystając z tego, że konsument ze względu na święto był zamknięty, rozbila kłódki i usunęła towary z konsumentu, przyczem jej pomocnicy część towarów wykradli.

Rozprawa została odroczone, gdyż okazała się potrzeba uzupełnienia śledztwa.

Rozprawę prowadził r. Malicki. Stronę poszkodowaną zastępował dr. Zarzycki, oskarżonych bronili dr. Thum i dr. Grüner.

Podwyższenie taryfy osobowej i bagażowej

o 100 procent.

(Telefoniem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 20 grudnia.

(s) Z dniem 21 grudnia 1923 podwyższą się wszystkie opłaty w taryfie osobowej i bagażowej o sto procent. Od

północy z 20 grudnia na 21 grudnia br. będzie się pobierać tytułem ceny za bilety dwukrotne kwoty dotychczasowych cen jazdy.

Wróg powstał wśród własnych szeregów...

ROZŁAM W ŁONIE CENTRALNEJ ORGANIZACJI, TRAPIĄCEJ ROZSĘ. — PO STALINIE KAMENIEW. — „DEMOKRATYZACJA” PARTJI. — SIŁY OPOZYCJI ROBOTNICZEJ ROSNĄ. — NA GWALT ZMOBILIZOWANO LATAJĄCĄ KOLUMNĘ AGITATORÓW.

(Telegram w l. „Gaz. Por.”.)

Pogranicze polsko-sow. 20. grudnia.

Z Moskwy donoszą: Rozłam w łonie rządzącej partji komunistycznej rośnie. Zaznaczył się on też przesileniem na najwyższym stanowisku partynem, a to — prezes „politbiura” (urząd kierujący całą „polityką” rządu). Dotychczasowym prezesem Stalin podał się do dymisji, a jego zastępcą na tem stanowisku zamianowano Kamieniewa, zwolennika „nowego kursu”.

Nowo ogłoszony kurs ten polega na przeprowadzeniu demokratyzacji partji komunistycznej.

Do obozu reformistów przyłączył się również Zinowiew, prezes „kominternu” (tzw. „trzeciej międzynarodówki”). Ogłoszone zasady nowego kursu świadczą w sposób jasny, na jakich „demokratycznych” podstawach polegało dotychczasowe panowanie komunistów. Nowy program zawiera m. in. żądanie, aby przy tworzeniu różnych organizacji komunistycznych rzeczywiście zastosowano zasadę wyboru, bowiem dotychczas wszędzie

stosowano system nominacji.

W międzyczasie siły opozycji robotniczej wciąż wzmagają się. Hość komunistycznych działaczy, którzy

zgłosili swój akces do obozu opozycyjnego wynosi na terenie moskiewskiej gub. przeszło 1100 osób, w gub. Petrogradzkiej 726 osób; znacznym powodzeniem również cieszą się zwolennicy nowego kursu i wśród komunistów na Ukrainie sow.

Nowo założony oboz sformował już swój własny „cik” (centralny komitet wykonawczy), który ogłosił hasło bezwzględnej walki z dyktaturą teraźniejszych kierowników u stroju sowieckiego. Ci ostatni jednak nie złożyli jeszcze broni i ogłosili rozporządzenie

o... mobilizacji najlepszych agitatorów partyjnych,

którzy w ilości 150 osób otrzymali rozkaz natychmiastowego wyjazdu do środowisk przemysłowych, celem prowadzenia agitacji i walki przeciwko „nowemu kursowi”.

A więc — wróg powstał wśród własnych szeregów.

NA IDEALANE.

MATERJE ANSIELSKIE

na ubrania, płaszcze i kostiumy po okazjonalnie niskich cenach **WAPCART BUKHA** Pańska 17 a, III. piętro. 1-52

RZĄD POLSKI ODMÓWIŁ WYDA-
NIA BAGIŃSKIEGO.

Warszawa. (Tel. w l. G. P.) Pełnomocne przedstawicielstwo Związku S. S. R. zwróciło się do ministrowi spraw zagr. z notą werbalną, w której prosi o wstrzymanie wyroku skazującego Bagińskiego i Wieczorkiewicza na karę śmierci i o włączenie wymienionych skazanych do spisu osób podlegających wymianię. Min. spraw zagr. odpowiedziało notą, w której oświadcza, że rząd polski uważa za niemożliwe przychylenie się do prośby.

NA IDEALANE.

Podziękowanie.

J. W. Panu Drowi Janowi Grewowi, docentowi Uniw. J. K. i J. W. Panu Drowi Emilowi Stefkowi, Asystentowi Klinik chor. wewnętrz. Uniw. J. K. składam najserdeczniejsze podziękowanie za niesłychanie troskliwą opiekę lekarską, której zawdzięcza podniesienie się z ciężkiej choroby. Ich znakomita wiedza lekarska w połączeniu z energią i pełną poświęcenia pracą sprawiły, że uniknąłem groźnego niebezpieczeństwa i odzyskałem z powrotem zdrowie — przeto z głębi serca składam im na tej drodze wyrazy mojej niewygasłej wdzięczności.

Dr. Zbigniew Laskowicki.

Podarunek najpiękniejszy
najpraktyczniejszy
na GWIRZDĘ i NOWY ROK!

MASZYNY DO PISANIA

małe biurowe i podróżne
do nabycia u firmy

EMIL URICH

Lwów, Trzeciego Maja 7.

2513 Telefon 505.

W zeliwie przybory do maszyny do pisania i powielania stałe na składzie

Na obecny sezon polecamy
Krem BAYADÈRE Puder

DROGUERJA

w Lwowie w dobrem położeniu poszukuje

gólnika celem rozszerzenia na dział farbowy i artykułów gospodarskich Kapitał lub towar równowartości 2000 dolarów potrzebny. Zgłoszenia pod „Benzol” do Adm. „Gazety Porannej”. 2516

Z sali koncertowej.

(Koncert Wacława Kochańskiego. — koncert symfoniczny Polskiego Towarzystwa Muzycznego. — Koncert w Kasynie wojskowym.)

Lwów, 19. grudnia.

Lata rozłąki nie osłabiły w niczem berdecznych węzłów, łączących muzyką publiczną lwowską z p. Wacławem Kochańskim. Szczelnie wypełniona sala i gorące oklaski, któremi witano królestwo, świadczyły o szczerzej sympatji. I tak się ceniły strzypek na estradach lasznych cieszni i cieszni. Szeroki zastęp wielbicieli, zwolenników i uczniów stawił się w komplecie, by poić się i rozkoztować owym specyficznym urokiem i zarem, jaki gra p. Kochańskiego rozciwca. Siła atrakcyjna tej gry spoczywa w interpretacji rzeczy drobnych — otych pięści i cacek muzycznych. Od których roli się program koncertu, i które w p. Wacławie Kochańskim znajdują wyjątkowego wprost odtwórcę. Podziwiał się niezmiernie, z jaką artysta wydobywał najsłabsze nuanse, z jaką czułował drobniak każdy, nadając tym miniaturom piętno plastyki i wyrazistości, zarazem zaś owiewając je czarem prawdziwej, szczerzej poezji. Przej-

włało się tu smakosztwo wykwalifikowanego estety, rozmiłowanego w szczególności i szczegółach, z których składał całości przedziwnie piękne i ujmujące. Na wyszczególnienie zasługuje zwłaszcza „Sicilienne et Rigaudon” F. Franca, „Preludium i Allegro” Pugnaniego oraz „Taniec hiszpański” Granadosa (w przeróbce Fr. Kreislera). Na zakończenie usłyszeliśmy kompozycję własną koncertanta — zgrabny i miły „Nokturn” oraz brawurowo odegraną „Etude B-dur” Paganiniego. Gorące oklaskująca artystę publiczność domagała się nadatków, których p. Kochański nie skąpił. Akompaniament spoczywał w wytrawnych i niezawodnych rękach p. Heleny Ottawowej.

Polskie Towarzystwo Muzyczne wystąpiło onegdaj z I. koncertem symfonicznym za rok 1923/1924. Na program poświęcony wyłącznie utworom Beethovena złożyła się uwertura do „Faustu” „Prometeusz”. Koncert skrzypcowy D-dur oraz Symfonia VII. Należy uświadomić sobie, ile trudu i pracy musiał włożyć p. Dr. Adam Soltys w przygotowanie orkiestry, odwyklej — dzięki długotrwałej lacy w koncertach symfonicznych — od występów estradowych, by należycie ocenić artystyczny wysiłek niezmiernie trudny dyrygenta i pozytywne rezultaty jego nieustraszonej pracy. Przytoczone powyżej okoliczności zmuszają również do oględnego traktowania

pewnych braków i niedomagań, jakie ujawniały się tu i ówdzie, zwłaszcza w wykonaniu symfonji VII. Dysponując zgrabną i niezawodnie obsadzoną orkiestrą, byłby zapewne p. Dr. Soltys wy dobył z niej tę całą głębię, którą jako wybitny muzykolog rozumie i to piękno, które jako szczerzy artysta odczuwa. Na przeszkodzie stawały mu jednak zbyt często środki i materiał, jakim dysponował. Mimo wszystko jednak czynił wielki i doniosły, świadczący przedewszystkiem o chlubnych tradycjach, którym Polskie Towarzystwo Muzyczne — mimo wszelkich przeciwności — pozostać zawsze i niezmiennie wierne. Jako solista występował p. Feliks Eyle, zdobywając należyte uznanie za prawdziwie piękne odtworzenie koncertu skrzypcowego Beethovena. Artysta wyzwała się coraz bardziej z pod wpływu swych mistrzów (Rose, Hubay) i coraz pewniej kroczy po własnych, ku wyżynom wiodącym drogach. Gorące oklaski, jakimi Eylego darzono, świadczyły o tem, że audytorjum ocenia pracę oraz szczerze artystycznie wysiłki młodego skrzypka.

Sobotni wieczór obfitował w rozmaitości muzyczne. W operze występowała p. Jakubowska, w Kasynie zaś wojskowym odbywał się dobroczynny koncert. Chcąc zadość uczynić obowiązkom recenzenckim postanowiłem być i tu i tam, dzięki temu jednak, iż produkcje w Ka-

synie wojskowym rozpoczęły się o godzinę później, aniżeli donosiły ogłoszenia, mogłem usłyszeć drobna jedynie cząstkę koncertu i ostatnie akty opery, w której występowała p. Jakubowska. Niezwykle sympatyczne wrażenie wywarły produkcje oficerskiego chóru pod batutą p. Szymonowicza. Doskonale wyszkolony, po wojskowemu karny, a artystycznie subtelny zespół odśpiewał „Spiwaka zwycięzcę” Jareckiego, długotrwałe i zasłużone oklaski od licznie zgromadzonej publiczności. Następnie występował p. Szymonowicz który z rolą dyrygenta przedzierzgnął się w rolę solisty, zyskując powszechny aplauz i uznanie za piękne odśpiewanie arji z „Janka” Żeleńskiego oraz z „Cyganerii” Pućciniego. Nienajlepszym sukcesem cieszyły się również produkcje p. Turczynowej, która dała się poznać jako dobra śpiewaczka. Program wymieniał jeszcze solowy występ skrzypka p. Cetnera, oraz duety p. Turczynowej i p. Szymonowicza. Z tych części programu, musiałem jednak zrezygnować, ponieważ czekała mnie jeszcze żmudna wędrowka do teatru, gdzie napisywała się p. Jakubowska. O występie sympatycznej śpiewaczki doniosę w najbliższym sprawozdaniu operowym.

I. B.

Nieprzyjęcie rezygnacji dra Godlewskiego

prezesa Ligi Samoobrony społecznej

Lwów, 20. grudnia.

(I. p.) Na jesienniej sesji sejmowej została wniesiona interpelacja z podpisem „Postowie interpelanci klubu P. S. L.”, w której zostały uczynione adwokatowi drowi Włodzimierzowi Godlewskiemu zarzuty z powodu jego interwencji w Urzędzie ziemskim na rzecz swego klienta Linckera ze Złoczowa.

W związku z tą sprawą dr. Godlewski, posiadający godność prezesa Ligi samoobrony społecznej wniósł rezygnację z tego stanowiska, wychodząc z założenia, iż na czele instytucji, mającej stać na straży dobra państwa i społeczeństwa nie powinien stać człowiek pozostający choćby pod niesłusznym zarzutem.

Wydział Ligi w czasie owocnej pracy i zasług obywatelskich prezesa dr. Godlewskiego, postanowił nie przyjąć tej rezygnacji i sprawę tę przedłożyć pod uchwały walnego zgromadzenia, które odbyło się we środę wieczorem w sali Tow. gospodarczego.

Zebrańnię zagal ks. inf. Zajchowski, poczem dr. Łoziński w wyczerpującym wywodzie wykazał, iż rzeczona interpelacja powstała na tle zatargu osobistego w związku z sądem honorowym w sprawie posła Bryła contra Opiole i Jampolskiemu i że bezpodstawne są zarzuty w niej zarzuty, jakoby prezes dr. Godlewski, zastępując jako adwokat w Urzędzie ziemskim sprawę kupna gruntów z parcelacji w pow. Złoczowskiem przez swego klienta Linckera, wykroczył przeciw swoim obowiązkom dobrogo Polaka.

Na ponarucie tych wywodów mówca odezwał szereg pism, stwierdzających, że dr. Godlewski poszedł do granic najdalej idącej ostrożności i że przyjął zastępstwo dopiero na podstawie świadectw stwierdzających polskość i działalność patriotyczną jego klienta przez Organizację narodową, przez Magistrat i Starostwo w Złoczowie, że dalej interwencja dra Godlewskiego w Urzędzie Ziemskim ograniczała się do wniesienia dwu pism w tej sprawie.

Na referacie dra Łozińskiego zgromadzenie bez dyskusji przyjęło przez akklamację następującą rezolucję:

Walne zgromadzenie Ligi Samoobrony Społecznej stwierdzając, że czynione dr. Włodzimierzowi Godlewskiemu zarzuty w liście anonimowym a podpisanym „Postowie interpelanci klubu P. S. L.” są zupełnie niezasadne i w całości bezpodstawne,

nie przynajmniej zgłoszonej przez dra Godlewskiego rezygnacji z godności prezesa

wyraża drowi Włodzimierzowi Godlewskiemu pełne zaufanie jako swemu Prezesowi i cześć jako obywatelowi pracującemu odtąd dla dobra sprawy publicznej.

Następnie uchwalono zaprosić dra Godlewskiego do dalszego przewodnictwa walnego zgromadzenia.

Prezes dr. Godlewski, którego wejście na salę powitano burzą oklasków, podziękował w serdecznych słowach za okazane mu dowody uznania i zaufania i zgodził się na cofnięcie rezygnacji, poczem przeszedł do sprawozdania z czynności Ligi za rok ubiegły.

Zatwierdzenie gabinetu p. Grabskiego.

W MIEJSCE P. NOSOWICZA MINISTREM KOLEI ZOSTAŁ P. TY-SZKA.

(Telefoniem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 19. grudnia.

Przedłożona przez p. Wł. Grabskiego lista gabinetu, pan prezydent Rzeczypospolitej zatwierdził, z tem, że ministrem kolej został p. Kazimierz Ty-szka na miejsce inż. Nosowicza.

P. GRABSKI OBJAŁ URZĘDOWANIE.

Warszawa. (Tel. wł. G. P.) O g. 19.10 nowonastawiony prezes Rady ministrów p. Wł. Grabski przybył do gmachu prezydium Rady ministrów i odbył dłuższą konferencję z

b. premierem Witosem, poczem objął urzędowanie.

POŻEGNANIE PREMIERA WITOSA.

Warszawa. (Tel. wł. G. P.) Dziś o godz. 10.30 odbyło się w prezydium Rady ministrów pożegnanie ustepniącego prezesa Rady ministrów p. Witosy przez urzędników prezydium Rady ministrów. Następnie o godz. 11.10 po przybyciu p. prezesa Rady ministrów Grabskiego nastąpiło przedstawienie mu urzędników.

Ujęcie groźnej szajki włamywaczy w Stanisławowie.

PLAGA ŚRÓDMIEŚCIA. NAWET BÓŻNICA PADA OFIARĄ. — CO NOC JEDEN SKRADK. — PRZYPADEK DOPOMAGA ŚLEDZTWU. — ZŁODZIEJ-BANDYTA. — WSZYSTKO DOBRE CO SIĘ DOBRZE KOŃCZY.

(Od korespondenta „Gazety Poran.”)

Stanisławów, 18 grudnia.

Od dłuższego czasu grasowała w Stanisławowie niebezpieczna szajka włamywaczy, dokonując niezwykle śmiałych kradzieży w samym centrum miasta. Ofiarą opryszków padały głównie sklepy odzieżowe, szewskie i budki z łakociami przy ul. Lipowej i Kazimierzowskiej a nawet pewnej nocy włamał się do bóżnicy przy ul. Sedelmajera l. 55 i skradł kilka obrusów modlitewnych oraz inną bieliznę, wart. 15 milj. Mkp.

Punktem kulminacyjnym działalności szajki był miesiąc listopad, w którym popełnili ośm wielkich włamań, między innymi do magazynu odzieżowego Abrahama Blonda przy ul. Belwederskiej l. 19, sklepu szewskiego Ratzera przy ul. Kazimierzowskiej l. 7. — U pierwszego zabrali towaru na 52 milj. Mkp. u drugiego kilkanaście par bucików i skórę wart. 117 milj. Mkp. — Innymi „drobniejszymi” kradzieżami nie chcemy nawet midzić czytelników. Tak więc co noc prawie padał ofiarą jeden sklep,

a na kupców, mających cały majątek w sklepach padł „błady” strach.

Ekspozytura policyjno-śledcza, na którą zwrócili się błagalnie spojżenie przerażonych kupców, była w nielada opałach, bojąc się z jednej strony utracić swą dobrą i ciężko zapracowaną sławę, a z drugiej strony, mimo niezwykłych wysiłków nie mogąc wpaść długi czas na trop szajki. — W pomoc policyi przyszedł dopiero przypadek, Piotr Schwarzfild, czeladnik ślusarski, wszedłszy weszłego tygodnia do pracowni swego majstra Abrahama Weltzena przy ul. Belwederskiej l. 18 zastał tam nieznanego sobie osobnika z pakunkiem pod pachą. Zorientowawszy się od razu, że ma do czynienia ze złodziejem chciał

go ująć, gdy w tem opryszek z błyskawicznym ruchem

uderzył go jakimś twardym narzędziem w głowę, zadając mu dotkliwą ranę poczem zbiegł.

Schwarzfeld na szczęście zapamiętał sobie dobrze wygląd bandyty i opisał go w Ekspozyturze. — Fakt ten zapoczątkował właściwie śledztwo, gdyż z opisu poznali wywiadowcy dobrego znajomego Józefa Maksymiaka (lat 21) bardzo niebezpiecznego i wielokrotnie karanego włamywacza. Rozpoczęły się gorączkowe poszukiwania i wreszcie wywiadowcy Gaszyńskiemu udało się go złapać.

Sprawdzony do Ekspozytury śledczej przyznał się powoli do popełnienia całego szeregu włamań, wydał współników i wskazał, gdzie ukryto łupy.

Teraz poczęto arestować 6-u współników Maksymiaka i wynajdywać skradzione rzeczy, gdyż np. po buciaki skradzione z pracowni szewskiej Ratzera, musiano jechać aż do Lwowa. Całą zaślugę wykrycia i ujęcia tej szajki ponosi wywiadowca Ignacy Gaszyński przy wybitnej pomocy wywiadowcy Stanisłkiego, Buczka i Skibińskiego.

Ogółem arestowano 7 sprawców, w tej liczbie Józef Masymiak i Władysław Milezanowski jako rutynowani włamywacze, Hornholz Abraham, Czorna Katarzyna i Pasieczny Jan jako pomocnicy a Regina Buchalter jako główna magazynierka. — U niej w domu znaleziono prawie wszystkie rzeczy, pochodzące z kilkunastu włamań, które też zwrócono poszkodowanym. Tym sposobem zlikwidowano całą bandę, oddając wszystkich do więzienia sądu okręgowego. — Ekspozytura śledcza zdobyła znów niepośledni sukces, zyskując sobie zaufanie ludności.

cki bowiem zmarł dnia 13. bm. w Sokomorowach pow. Sokal, przeżywszy lat 45. Pogrzeb odbył się dnia 18. bm.

Morderca inż. Włodarczyka przekazany sądowi zwyczajnemu.

(Telefoniem od naszego korespondenta.)

Drohobycz, 19. grudnia.

W dniu wczorajszym odbył się tutaj sąd doraźny przeciw wiertaczowi z Borysławia Turkowi, który dnia 1. grudnia siekiera usiłował zamordować swego kierownika inż. Włodarczyka za to, że ten wymógł mu posadę z powodu opilstwa.

Rozprawa wzbudziła wielkie zainteresowanie wobec tego, że był to pierwszy wypadek sądu doraźnego w Drohobyczu. Na skutek jednak oświadczeń lekarzy, iż zachodzi przypuszczenie, że oskarżony w chwili popełnienia przestępstwa był pozbawiony poczytalności, Trybunał wydał wyrok uwahiający oskarżonego od sądu doraźnego i zarządził oddanie oskarżonego pod badanie psychiatrów i odstąpienie sprawy sędziemu śledczemu.

Rozprawie przewodniczył radca Żuławski, oskarżał prokurator Szfranek, bronili adwokaci dr. Marjan Rosenberg i dr. Skibiński.

Wiadomości samborskie.

Zarząd miasta a stosunki. Elektrownia miejska czy prywatna. — Oblawa na czarnej giełdzie. — Nominacja radcy Wójcickiego.

Sambor 20. grudnia.

Miasto nasze i jego zarząd tymczasowy nie mają szczęścia. Po pięciu latach prób dyktamizmu i walk o zdobycie odpowiednich funduszy — gdy się już zdawało, że stosunki konformalne zaczynają się poprawiać — już szersza się popłoski o ograniczeniu liczby mandatów Rady przybocznej i o zmianie w osobie komisarza rządowego.

Po śmierci bowiem śp. Dra Szczepańskiego, b. komisarza rządowego; pełni funkcję tegoż zastępca Dr. Dobrzański, lecz najlepsza jego wola nie wypełni kas miejskich, nie zadowolili się opłacanych funkcjonariuszy miejskich, strajkujących od czasu do czasu, oraz nie oświetli należycie miasta, które już o godzinie 9 wieczorem pogrąża się w ciemności nocny. Elektrownia miejska bowiem, mimo honoralnych cen światła urządziła się dość zabawnie, oświetlając całe miasto we dnie, noc zaś pozostawiając... księżycowi. Charakter prawny tej światłodajnej instytucji jest dość ciekawy, nie jest to bowiem ani zakład przemysłowy gminy, ani prywatny mimo iż konsumenci płacą n. d. za oświetlenie miasta, a zdaje się w żadnym mieście koszt oświetlenia nie wynoszą tyle, ile u nas.

Po raz pierwszy od lat kilku urządziła tutejsza ekspozytura policyjno-śledcza oblawa na t. zw. czarnej giełdzie. Wynik jak na początek wcale dodatni w postaci kilkudziesięciu akcji oraz wielkiej ilości nieopłaconych bonów, mimo to dolar staje się coraz bardziej walutą obiegową i obliczeniową nie tylko wśród wszystkich sfer kupieckich, bo nawet już i urzędnicy tutejsi „kryją się w dolarach”, zakupując je co pierwszego za całą pensję i mieniając w miarę potrzeb w ciągu miesiąca.

Z ogólnym załem przyjęto w mieście wiadomość o powołaniu wiceprezesa tutejszego Sądu okręgowego Wójcickiego na stanowisko sędziego Sądu najwyższego do Warszawy, bowiem w czasie swe go kilkunastoletniego urzędowania zawsze odznaczał się on wysokim faktem, kulturą, rozumem i rozważa polityczną, a przedewszystkiem rzadką bezstronnością, które to przymioty jednemu mu sędziemu wszystkich prawie mieszkańców miasta.

JAK WZROŚLA DROŻYZNA W MIASTACH.

Warszawa, 19. grudnia.

(I.) Wzrost drożyzny za pierwszą połowę grudnia w stosunku do drugiej połowy listopada w poszczególnych miastach Polski przedstawia się następująco: Kraków 80,86%, — Sosnowiec 77,7%, — Poznań 75%, — Bydgoszcz 70%, — Warszawa 66,89, — Łódź 66,77 proc. — Radom 59,34%, — Lublin 45,16 procent.

SPRAWA DYSCYPLINARNEGO UKARANIA POSŁÓW.

Warszawa, 19. grudnia.

(*) Wczoraj na posiedzeniu Komisji regulaminowej p. Liebermann referował sprawę ukarania dyscyplinarnego 12 posłów przez wiceniarsz. Seydę podczas obrad nad reformą rolną. Wniosek zniesienia kary został odrzucony 9 gł. przeciw 6. Lewicowie członkowie Komisji będą się domagali rewizji klucza partyjnego w Komisji.

Wiadomości z Jarosławia.

NOMINACJA DWR. SONTAGA. — ZGON POS. PRZEWROCKIEGO.

Jarosław, 19. grudnia.

(s) P. Leon Sontag, profesor tutejszego gimn. I. został mianowany dyrektorem Szkoły realnej (gimn. II). Nominacja ta przyjęta została tak przez grono kolegów jak w kołach młodzieży szkolnej oraz wszystkich warstwach naszego obywatelstwa z najwyższym zadowoleniem. P. dyrektor Leon Sontag pełnił bowiem obowiązki prof. gimn. w naszym mieście od r. 1910 i podczas tego czasu przez swe prawdziwe poczucie obowiązku pedagoga, prawego obywatela zyskał sobie nie tylko najwyższą

sympatię młodzieży szkolnej, której na każdym kroku ukazuje się niezmordowanym opiekunem, ale także głębokie poważanie kolegów i całego obywatelstwa, dla swego prawego i nieskalanego charakteru i bezpartyjności. Nominatowi szlemy serdeczne życzenia do dalszej pracy na nowym, zaszczytnym posterunku.

Kolportowana jeszcze przed 3 tygodniami przez dzienniki stołeczne i krajowe wieść o śmierci posła Marcina Przewrockiego z PSL. (Piast) okazuje się niestety dopiero dziś prawdziwą. Poseł Przewro-

Lwów 20 grudnia

Redaktor naczelny „Gazety Porannej” przyjmuje codziennie w redakcji w godz. 12—1 po poł. (Telef. nr. 230).

Telefon nowy Akcyjnej Spółki Wydawniczej posiada nr. 1438. Podajemy go, zniada bowiem aparatu wywołuje wiele nieporozumień.

Akademja ku czci śp. Narutowicza. W sobotę dnia 22-go grudnia 1923 r. jako w rocznicę tragicznego zgonu Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej ś. p. Gabriela Narutowicza odbędzie się o g. 7 wiecz. ku Jego czci, w Wielkiej sali Rady miejskiej Uroczysta Akademia, urządzona staraniem Komitetu Obywatelskiego.

Konsulat Republiki Czeskosłowackiej we Lwowie będzie udzielał podróżującym obywatelom polskim wizy przejazdowe i na pobyt w Czechosłowacji tylko właścicielom pasportów, wydanych w Województwach: lwowskim, stanisławowskim i tarnopolskim, tj. ściśle w okręgu swej konsularnej czynności. Pasporty wydane poza obrebnem wymienionych Województw, mogą być wzwane tylko przez odnośne Konsulaty czeskosłowackie, znajdujące się w Krakowie, Poznaniu, Polsk. Cieszynie i Warszawie.

Wstrzymanie pocztowej komunikacji lotnicznej. Z dniem 1. grudnia br. została wstrzymana pocztowa komunikacja lotnicza na przestrzeni Gdańsk-Warszawa-Lwów i Warszawa-Kraków. Wznowienie komunikacji będzie w swoim czasie ogłoszone.

Bezwrotne zapomogi wojskowe na święta. Komisja rozdzielcza przy D. O. K. VI. otrzymuje do udzielenia jednorazowych zapomóg bezzwrotnych kwotę 190.000.000 Mkp. Kwota ta zostanie rozdzielona w procentowym stosunku do stanu personalnego dowództw (szefostw, oddziałów) i zakł., a to: 5 Dyw. piech., 19. 26. 40. 5 p. a p. Komenda miasta. W. W. Kol. Lwów. Dla oficerów (równ.) 12.900.000 Mkp., dla podofic. 15.000.000, dla urz. cywilnych 100.000 Mkp. Razem 28.000.000 Mkp.

Polca się oryginalne ozdoby na drzewko, robione w szkołach lwowskich, których sprzedaż zajął się bezinteresownie Magazyn WPana Stanisława Tkacza przy ul. Hetmańskiej 1. 10. na dochód Towarzystwa Opieki dla ociemniałych dzieci w Polsce.

(h.) **Ograli chłopa i pokrajali się nożami.** Omgdaj notowani złodzieje Władysław Paszek, Jan Czarnecki i N. Denys, ograli w karty gospodarza Władysława Kowala z Hołoska na 4 milj., nadto wyciągnęli mu z kieszeni w gotówce 10 milj. Przy podziale łupu, złodzieje pokłócili się i w czasie kłótni Czarnecki dobył noża i ciężko zranił Paszka, tak, iż musiano go odwieźć do szpitala. Czarneckiego aresztowano.

(h.) **Rozwydrzenie.** Do jakiego stopnia rozwydrzenia i zaniku logiki doprowadziło obecne nasze przesilenie walutowe u niektórych osobników świadczy następujący rachunek przedłożony p. X. przez praczkę niejaką Terlecką, zam. przy ul. Janowskiej. Szanowna pani Terlecka za wypranie kilkunastu sztuk bielejny zażądała 22.500.000 mk a w szczególności za wypranie pary szkarpetek 500.000(!), recznika 900.000 mk(!) i t. d. Ten oryginalny rachunek oddano Oddziałowi do walki z lichwą przy P. P. do użytkowania.

Baczewski, jak się dowiadujemy, otwiera ponownie w Rynku Nr. 31 we Lwowie w dniach najbliższych, po ośmiu latach nieczynności, sklep pierwszorzędnych likierów i wódek światowej sławy fabryki J. A. Baczewski (rok zał. 1782). Magazyn ten zamknięty był od roku 1915, to jest od czasu inwazji rosyjskiej i przez ten czas publiczność dotkliwie odczuwała brak możliwości zaopatrzenia się wprost u źródła w doskonałe wyroby fabryki Baczewskiego. Na końcu zaznaczyć musimy, że — jak każdemu wiadomo — w tym magazynie nabyć będzie można wszelkie likiery i napoje alkoholowe tak samo, jak przed wojną co z zadowoleniem podajemy do publicznej wiadomości, mając nadzieję — że wszyscy przedwojenni odbiorcy — jakoteż cała publiczność powita fakt o-

Jak sprytny oszust zdobył 1000 fr. szwajc.

ZONE LEKARZA LWOWSKIEGO, NACIĄGNIĘTO ZAPOMOCĄ PODROBIONE-
GO LISTU NA GRUBĄ KWOTĘ.

Lwów, 21 grudnia.

(h) Nader ciekawą sprawą zajmowała się w tych dniach Ekspozytura policyjno-siedcza P. P. we Lwowie.

Lekarz-pułkownik w wojskowym szpitalu okręgowym dr. Koss, napisał do żony swej, zamieszkałej w Warszawie list, z prośbą, by mu przysłała 1000 franków szwajcarskich, na zakupno maszyny roentgenowskiej. List ten nadał Dr. Koss w urzędzie pocztowym przy ul. Friedrichów.

W niewyjaśniony dotąd sposób ktoś przyszedł w posiadanie tego listu i podrobiwszy pismo dr. Kossa, napisał list,

w którym dr. Koss prosi żonę, by oddawcy listu wręczyła 1000 fr. Z listem tym zjawił się omgdaj jakiś osobnik u p. Kossowej w Warszawie, a ta nie przypuszczając mistyfikacji wręczyła mu wspomnianą kwotę.

Gdy mimo upływu szeregu dni pieniądze nie nadchodziły, zwrócił się dr. Koss telegraficznie do żony o wyjaśnienie i wówczas dowiedział się, że jakiś oszust pieniądze podjął. Zawiadomione władze policyjne, rozpoczęły natychmiast dochodzenia, które narazie nie dały pozytywnego wyniku

twarcia magazynu również z uznaniem. Niezależnie od ponownego podjęcia sprzedaży detalicznej przez fabrykę, wyroby Baczewskiego sprzedawać będą nadal po cenach nie wyższych jak sklep w Rynku, także wszystkie pierwszorzędne sklepy i handle delikatesów we Lwowie.

KRAJ.

(s) **Pogrzeb zasłużonego kolejarza.** Ze Stryja donoszą nam: Po kilkudniowej chorobie zmarł na udar sercowy naczelnik Urzędu ruchu w Stryju, inspektor kolejowy Alberti. Ś. p. Alberti znany był w szerokich kołach ze swej bezstronności i sumiennego wykonywania obowiązków służbowych, to też śmierć jego wywołała w szerokich sferach kolejarzy i społeczeństwa szczerą i niekłamany żal. W pogrzebie wzięły udział liczne tłumy publiczności, liczne grono kolejarzy, jakoteż delegaci lwowskiej dyrekcji kolejowej z prezesem p. Barwiczem i wicepr. inż. Mydlarskim na czele. Cześć pamięci zacnego obywatela i urzędnika!

(J) **Obiady urzędowe** z dniem wczorajszym podniesione zostały w Warszawie do 385 tys.

23.000 aut czyha na kości warszawiaków. (J) Według statystyki w Warszawie bieżącej obecnie przeszło 23.000 samochodów zarówno prywatnych, jak i osobowych oraz wojskowych.

Szkarlatyna w Przemysku. Z powodu epidemii szkarlatyny wydały władze sanitarne zakaz odbywania wszystkich widowisk publicznych aż do odwołania. Także zamknięto wszystkie szkoły ludowe.

PODZIEKOWANIE.

Ukończywszy z wielkim pożytkiem kurs modniarstwa w szkole prof. Heleny Waltosowej dziękujemy serdecznie za systematyczną, umiejętną i celową naukę. — **Bianka Bielnikowska, Hermina Balawender, Marja Hesse, Marja Jakubowska, Marja Stefanicka, Adrianna Trussówna, Iza Zandbrówna, Józefa Ziemblińska, Helena Csarnikówna.** 2536

PRYJMUJE REKOPISY DO PRZEPISYWANIA NA MASZYNIE. ZGŁOSZENIA W ADMINISTRACJI „GAZETY LWOWSKIEJ”. UL. PODWALE L. 3. I PIĘTRO, OD GODZ. 9—2 I 5—7. 822

„Królowa Montmartru”. Pod kierunkiem reżysera Kuligowskiego odbywają się codziennie próby z tej niezmiernie ciekawej operetki, której premiera odbędzie się w piątek w Teatrze Nowości. Tatrzański będzie miał rekordową rolę starego anasa, którą już na próbach wszystkich rozśmiesza. Nowością będzie przegląd mód: balet nasz ukaże się w najnowszych kreacjach toaletowych firmy Stanisława Wrońskiego Synowie. Sprzedaż biletów dziś się rozpoczęła.

— **Przedstawienie popularne „Psychadła”** w Teatrze Wielkim w niedzielę dnia 23 bm. rozpocznie krótkie przedmówienie Prezesa Komitetu p. dra Z. Danielskiego W przerwach przygrywać będzie orkiestra wychowanków Pał. Albertynów pod batutą kapelmistrza p.

Władki. Bilety do nabycia w Związku Teatrów i Chórów Włosc. ul. Mickiewicza 26 od 5—8 popoł.

TEATR WIELKI:

Piątek 21. bm. „Nina” Kampfa (ost. gość. występ Zielńskiej).

Sobota 22. bm. (o 3 pop.) „Noc listopadowa” (dla młodzieży szkolnej).

Sobota 22. bm. „Aida” z Manem. Niedziela 23. bm. (o 7 wiecz.) „Mama me Butterfly”.

Poniedziałek 24. bm. teatr zamknięty z powodu Wilji.

TEATR MAŁY:

Piątek 21. bm. „Sprawa Kałsera”. Sobota 22. bm. „Pokojówka szuka miejsca”.

TEATR NOWOŚCI:

Piątek 21. bm. „Królowa Montmartru”.

Sobota 22. bm. „Królowa Montmartru”.

Z dnia 20 grudnia.

Obroty pozagiełdowe

Wczoraj przed południem tendencja znakowa. Popołudniu nieco mocniejsza. Obrót średni.

Dolary ameryk. 6,350—6,400 tys. kanad. 5,800—6 milj. kor. czeska 128—130 tys. leje 28—30 tys., niem. tys. stare 150—160 tys., funty szt. 27—27½ m.

Złoto: 20-kor. 27½—27½ milj., 20-ir. 25½—26 milj., 10-rubl. 35½—36 milj.

Srebro: kor. austr. 375—385 tys., 5-kor. 1,900—2 milj., floreny 950.000—1 mil. ruble 1½—1,700 tys.

Giełda lwowska.

Lwów, 20. grudnia.

W akcjach przemysłowych i bankowych haussa, w dewizach baissa. Zapotrzebowanie znaczne — podaż niedostateczna. Transakcje b. liczne. W dziale niekotowanych również duże zainteresowanie, przy wyższym kursów. — Jaworzno podskoczyło o kilkanaście miljonów na sztuce. — Tendencja dla akcyj wybitnie zwykłowa, dla dewiz zniżkowa. — Usposobienie nie zwykłe czyste.

TRANSAKcje W AKCJACH.

Hipotecyjny 1400, 1325, 1275, 1450, (1250), 1375. Pow. Kredyt. 100, 115, 125, 130. Przemysłowy 800, 850, 860, 325, 865, 855, 860, 845, 850, Ziemiński 325, 350, 340, 350, 340, 350, 370, 380. Nafta 1200, 1250, 1275, 1300, 1000. P. T. B. 250, 255. Rakszawa 8300, 8400, 8450, Siersza el. 330. Tepeze 5100, 5200. Tespy 9100, 9150. Zieleniński 24400, 24500, 24000. Browary 29000, 28500, 29500, 30.000. 29250, 29100, 29000, 29200, 29250, 28000, (28500, 25000). Chodorów 8800, 9000, 9050, 9200, 9100, 9150, 9175, 9200, 9250.

9125. Cegielski 1500, 1475, 1490, 1550, 1460, 1480, 1500, 1490, 1550, Gafota 350, 360, 355, 360, 365, 370, 375. Tohan 550. m'elów 1530. Karait 1530, 1550, 1800. Niemojowski 725, 800, 750, 800. Okos 8000, 8300, 8400, 8200, 8350 Parowoz 875 900. Pezet 400, 450, 375. Siersza g. 14500, 15600, 14250.

OBROT W AKCJACH NIEKOTOWANYCH.

Kursa w tysiącach:

Azot 800, 775 750, 725: Akumulat 900: Brugger 1200, 1225, 1300, nf. 1150: Chybie 13000, 13500, 14000, drob. 14300: Czechowice 280, 290, 300: El ktr. n. S. 275, 250, 240, 230: Gazolina 2600, 2400, 2300, 2350, 2250, 2200, 2100: Gazociąg 675, 700, 725, 750, 650: Foresta 775, 900, 950, 975, 1000: Jaworzno setka 5200 a 25 = 55000, 56000, 5700, 57500, 58000, Jaworzno drobne 65000, 66000, 67000, 68000, 69000: Gazy 47000, 49000, 50000, 51000, 51500, 52000, 52500: Len 1900, 1950, 2100, 2050 2000: Lesienice 1800, 1850, 1875, 1900: Lokomotywy 1070, 1000, 1025, 975, 1000: Machlejd 1000, 975: Nitrat 450, 425, 430, 440: Cikusz 1000, 1050, 1150, 1200, 1250: Radziw'wii 1850, 1800, 1825: Ruher i Höllinger —; Schön 125000; Szkło w Kr. 1500 —; pentyna 170 ex: Zgierz 800, 750; Bank Ziemiań 100.

Giełda zbożowa.

Lwów, 20. grudnia.

Przy licznych udziale ogólny obrót około 60 ton. Transakcje w zwoje, owies i hreczce. Podaż przewyższa zapotrzebowanie, z wyjątkiem jęczmienia browarnianego, który jest silnie poszukiwany. — Na ogół ruch słaby. Tendencja chwiliewna, usposobienie wczekujące.

Pszonica krajowa 73/74 ex 1023 15.000.000—16.500.000. żyto małopolskie 68/69 ex 1923 9.200.000—9.600.000. jęczmień małopolski browarniany 9.300.000—9.800.000, owies małopolski 44/45 ex 1923 8.200.000—8.600.000, hreczka 12—13 milj. Mąka pszenna 40% „0” 30 milj., mąka pszena 55% „1” 25 milj., mąka pszenna 70% „4” 20 milj., mąka żytnia 60% „0” 20 milj., mąka żytnia 70% „1” 18 milj., otręb pszenny netto bez worka 6 milj., otręb żytni netto bez worka 5.000.000 m.

Ceny rozumieją się w markach pol. za 100 kg. bez dodatku spożywczego, miejsce stacja załadowania.

Giełda warszawska.

Warszawa, 20. grudnia.

Notowania końcowe z dnia 20. bm.: Gotówka: Dolary Stan. Zjed. 6,350, 6,100, 6,160, 6,040; franki fran. 326½—318; franki złote 1,183. — Czeki: Belgja 287—290—284; Holandia 2,325; Londyn 27,735, 26 milj., 26,260; Nowy Jork jak gotówka; Paryż 329 — 316 — 319 — 313; Szwajcaria 1,107 — 1,063; Wiedeń 89,40 — 85 i pół — 86 i pół — 84 i pół; Praga 184,200 — 177 i pół; Włochy 275 — 264 i pół; 8 proc. pożyczka 10 mil. — 8,900 — 9,100; Miłośników 225 — 180 — 205

AKCJE.

Bank dyskont. warsz. 5 m., Bank handlowy 4,675, Bank dla handlu i przemysłu 1,450, Bank kred. powsz. 110. Bank pol. przemysł. 500—600, Bank polsko-handl. w Poznaniu 1,250, Bank przemysł. Lwów 650—950, Bank zachodni 2,250, Bank Zł. ziem pol. warsz. 1 m., Bank Zw. społ. zarob. Poznań 4,500—5 milj., Cerata 290, Eksp. soli potas. 7 milj., Kijewski i Scholze 4,500. Fr. Puls 515. Spies i Syn 2 milj., Strem 18 milj., Widt 525, Cukrownie: Chodorów 7,500—9 milj., Czersk 975—1,200, Gosławice 1,750, Michałów 1,750. Warsz. tow. fabryczny 8,350—7,700, Firlej 300, Łazy po 250 sztuk 280—290. Drzewn. przem. i handel 800. Warsz. tow. kop. węgla 8,200 — 10,200. Cegielski w Poznaniu 1,025, Fitzner i Gampner 8 milj. Polska nafta 950. Pol. przemysł. naftowy 1,400. Nobel 1,800. Lenartowicz 175. Pustelnik 900. Słja i światło 1,750. Spirytus 5,200. Tkalinia 155. Polski Lloyd 580 — 500. Młynotwórnia 1,300, Lilpop, Rau i Lów 1,250. Modrzejowski zakłady 19,200. Nordin 1,500; Ortwein i Karasiński 895. Ostrowiecki zakł. 23—28 milj. Parowoz 900. Poisk 800, Rohn i Zieliński 900. K. Rudzki i Ska 3,100. Starachowice

Konsternacja na giełdzie.

Kurs dolara obniżył się w Warszawie i w Krakowie. — Giełda nieoficjalna obawia się zarządzeń p. Grabskiego. — Dlaczego akcje idą w górę? — W oczekiwaniu na exposé finansowe nowego Premiera.

(Telefoniem od naszego koresp.)

Warszawa, 20. grudnia.
(S.) Obraz rynku pieniężnego przedstawia się dziś zupełnie odmiennie, niżeli w ostatnich tygodniach. Akcje są mocne, zwykłe, tak, że dziś można mówić o wybitnej hausse w akcjach, podczas gdy dewizy są słabe przy podaży na całej linii. Kurs oficjalny dolara na giełdzie warszawskiej wyniósł 6,350 tys., podczas gdy kurs nieoficjalny dolara był nieco niższy od oficjalnego.

Równocześnie nadchodzą z Krakowa wiadomości o obniżeniu się kursu dolara do 6,300 tys. Oczywiście pozostaje to wszystko w związku ze zmianą gabinetu. Gieł-

da nieoficjalna obawia się widocznie zarządzeń Grabskiego i spodziewa się pewnej zniżki walut obcych. Wóły kapital przerzuca się obecnie na akcje i tem się tłumaczy zwykła w akcjach, która przybrała, jak zaznaczyliśmy wyżej, bardzo poważne rozmiary.

Takie akcje jak Ostrowiec, Modrzejów, Starachowice, Wegiel, Cukier i inne naciągnęły mocno na kursa. Czy ten stan rzeczy będzie długotrwały, przewidzieć dziś trudno. Należy oczekiwać exposé Grabskiego, które stwierdzi, jaki jest jego program finansowy i wtedy się sytuacja walutowa wyjaśni.

1—5 em. 5,600. Trzebinia 8,500. Unia 8,500. Suchedniów 4 milj. Ursus 1 milj. L. Zieloniewski 27 — 30 — 28 milj. Zawięcie 540 m. Żyrardów 500 m. Belpol 125 — 90. Borkowski 1,450. Br. Jabikowscy 380. Skóry i garbuki 125. Syndykat rolniczy 1,900. Żegluga 300. Zachodnie tow. 130. Cielmów 1,650. Elektryczność 2,800. Pol. tow. elektr. 360. Haberbusch 6 m. — 7,500. Fabr. papier. Klucze 1,700. Konek 210. Zjedn. maszyn 400 — 650. Mirków 475.

Giełda krakowska

Kraków, 20. grudnia.

Bank Przem. 700—850, ZBK. 500, Tohan 800, Farma 680, Cegielski 1500, Zieloniewski 26500, Nafta 1000, TPG. 5900, Strug 2300, Chodorów 8200, Górka 35000, Dolar 6400.

Giełdy obce.

(Telefoniem od naszego korespondenta.)
(M.) W Gdańsku płacono marke polska 0,887 do 0,883. Przekaz na Warszawę 0,883 do 0,887. W Berlinie gotówka za markę polską 61,4, czek 64,6. Na Katowice gotówka 63,2, czek 64,8.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT). Notowania wstępne z dnia 20. grudnia br. Holandia 218 i trzy czwarte. Nowy Jork 571 i trzy czwarte. Londyn 25,05. Paryż 29 i trzy czwarte. Medjolan 24,77. Praga 16,61. Budapeszt 0,0302, Belgrad 6,52 1/2, Sojia 4,10 Wiedeń 0,0080 i trzy czwarte. Austr. stempel, 0,0081.

„Sport” dwutygodnik ilustrowany, pod redakcją prof. Wacka we Lwowie (ul. Zimorowicza 1. 15) wyszedł z druku z artykułami Henryka Zbierzchowskiego, Ad. Nechaya, Stanisława Wasylewskiego, Dr. Romana Kordysa, Juliana Ejsmonda, Fel. Fel. Sterby. Nadto zawiera ten numer bogaty dział hippiki, mylistwa, piłki nożnej, sportów zimowych, rozmaitości, tudzież rozkład jazdy kolejowej ważny dla turystów i narciarzy. Numer zdoła 10 pięknych zdjęć z Alp, Karpát i Ttar. Prenumerata na styczeń 1924 r. wynosi 400.000 Mk. „Sport” jest jedynym kresowem piśmie sportowem, godnym poparcia.

Karpacie Towarz. Narciarzy urządza w najbliższą niedzielę wycieczkę do Stawka. Wyjazd w sobotę o 4,50 popołudniu powrót w niedzielę 10 wieczór.

Noclegi zamawia się w godz. urzędowych, tj. we wtorki, czwartki i piątki od 7—8 w lokalu Tow. ul. Podlewskiego 7.

Karpacie Tow. Narciarzy urządza kurs jazdy na nartach dla początkujących we Lwowie. Pierwszy wykład odbędzie się w piątek 21. bm. o godz. 7 wiecz. w sali Tow. Gospodarczego ul. Kopernika 20. Zgłoszenia tamże, przed wykładem. Drugi kurs odbędzie się w Stawsku po świętach Boż. Nar. Zgłoszenia w lokalu Tow. ul. Podlewskiego 7. w piątek od 7—8 wiecz.

Sekcja Narciarska L. K. S. Pogoń urządza dwie wycieczki do Tuchli. Pierwsza wyruszy w sobotę 22. bm. o godz. 16,55 wieczór, z dworca głównego. Powrót w niedzielę o godz. 22 wieczorem. Następną wyruszy we wtorek 23. b. m. o godz. 16,55 podobnie jak pierwsza. Wobec bieżących warunków śniegowych obie wycieczki zapowiadają się wspaniale. Zgłoszenia na noclegi we własnym schronisku przyjmuje się każdorazowo na dworcu.

Odpowiedzi Redakcji.

P. Edw. K. Czech we Lwowie, dziękujemy za zaufanie, lecz z propozycji skorzystać nie możemy, gdyż dział ten nie figuruje w naszym piśmie.

OGŁOSZENIA.

Mieszkania, lokale, sklepy

POKÓJ KAWALERSKI odstąpię najchętniej za posadę biurową. Kurkowa 38. pietro lewa 4—5. 2540

Kupno, sprzedaż, zamiana

SANECZKI, Konie na biegunach i t. p. piękne ZABAWKI sprzedaje o 30% taniej 2436

KLINIKA LALEK Lwów, Halicka 21.

APTEKA w obwodowym mieście do sprzedania. Mr. Stein Lwów Ochronek 6. „Galea”. 2537

DIWAN PERSKI bardzo piękny i luży do sprzedania. Ul. Krasickich 20 u dozwolony od 3—4. 1196

REALNOŚĆ, dwa budynki jednociotrowe, 20 ubikacji mieszkalnych, z tego 10 wolnych, ewentualnie z motorem 20-konnym, 400 sążni gruntu, 5 minuty od tramwaju w okolicy ul. Żółkiewskiej do sprzedania. Zgłoszenia: dr. Roller, ul. Kleparowska 4. 2449-3

PARCELA SŁONECZNA do sprzedania, ul. Wiśniowieckich. Wiadomość Wiśniowieckich 1. 9. 2483-3

Fosady i prace

URZĘDNIK stenografujący po polsku i niemiecku, znający buchalterję i obce języki, poszukuje posady najchętniej we wschodniej Małopolsce. Zgłoszenia „Kuch” Kraków, Szepepańska 9 pod „Urzednik 30”. 2528

RUTYNOWANA BUCHALTERKA saldankontistka z ładnym piśmieniem poszukuje popołudniowego zajęcia. Łaskawe zgłoszenia pod „Praca” w Administracji „Gazety Porannej”. 2535

BIURO POSREDNICTWA PRACY dla wszystkich zawodów i nauczycielstwa Marja Niemczynowska, Lwów, plac Akademicki 3, telefon 1361. 2538-5

ZDOLNY URZĘDNIK języka polskiego i niemieckiego z dobrymi świadectwami poszukuje posady. Zgłoszenia do Administr. pod „Rachunkowy”. 2505-2

KAPELMISTRZ, dobry organizator, przyczem zdolny urzędnik z bardzo dobrymi świadectwami poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia do Administracji pod „Kopalnie”. 2506-2

Nauka i wychowanie

ROZPOCZYNAM NOWY KURS KROJU i sycia dnia 2 stycznia 1924 „Jolanda”, Staszica 8, boczna Chorążczyzny. 2340-18

Rezmaito

ZNAJĄCY KSIĄŻECZKI wojskowej i dokumentów zgubionych dnia 15 grudnia na nazwisko Izrael Semmel dam wielką nagrodę. Dokumenty równocześnie unieważniam. 2534

ZGUBIONE dokumenty wojskowe: karte zwolnienia, odroczenie i legitymacje kolejąwa na nazwisko Franciszka Kołodziejczyka udaważnia się 2527

WSPÓLNIKÓW (czek) z większym kapitałem najchętniej ze współpracą poszukuje interes handlowy o dużej przyszłości celem powiększenia kapitału obratowego dla rozszerzenia swej działalności. Zgłoszenia pod: „Polska praca” do Administracji. 2532-3
300 DOLARÓW pożyczki szukam. Dasi opócz procentu samodzielnie zajęcie inteligentnej kobiecie. Zgłoszenia pod: „Polska firma” do Administracji. 2533-3

ODNOWIENIE CERY. usuwanie zmarszczek, wągrów, łuszczenie skóry. Kosmeo, Mikołaja 7. 2513

NA ŚWIĘTA! Wódki i Wina o 20% taniej sprzedaje z powodu zwinięcia dotychczasowego działu — Wacław Barabasz, Lwów, Pańska 5. 2515-3

DIWANY, chodniki, kapy, garnitury, firanki, portjery, materje meblowe

poleca najtaniej
102. BRIMINSKI, Kopernika 4, Lwów (naprzeciw Szkowrona). 2501

OKAZJA!

Używane koce 1,400.000 Mp. na konie i: po 1,400.000 Mp. sprzedaje, kupuje i przyjmuje w komis używane futra, ubrania, SUNNTAG i uny etc. firma Magazyn używanej i nowej konfekcji. Lwów, ul. Kopernika 16. 2248

NA DRZEWKO!

ZARÓWKI CHOINKOWE po cenach fabrycznych 2544 poleca F-a „KONTAKT” M. MAGASSY i Ska Lwów, Sykstuska 14.

KSIEGARNIA NAUKOWA

Pol. Tow. Pedag. Lwów, M. ARCT Warszawa

Lwów: Hotel George'a.

FILJE: Równe — Drohobycz.

Poleca

NOWOŚCI NA GWIAZDKĘ!

Ceny za admicze

- CORONINI. — Pedro, tłum. z franc. Nitmanowa, z ilustracjami opr. 3-50
- GOULD. — Gwiazda przewodnia, opr. 3-50
- DASZYŃSKA. — Choinki czarodzieja Bardy, z barwnymi ilustracjami 5—
- Nasze zwierzęta. Książka obrazk. opr. 3—
- Parawanek 4—
- Patrzcie dzieci! Książka obrazkowa 7—
- SATURSKI. — Samotem do Nowej Gwineji, z ilustr. opr. 3—
- IZELBURG-OSTROWSKA. — Królestwo bajki, z rysunkami opr. 4-20
- Ogród króla Marcina. Opowieść czarodziejska, ilustr. opr. 3—
- PORAZIŃSKA. — W Wojtasowej izbie, ilustr. opr. 3-50
- RYBOWSKI. — Baśni ludu polskiego, z ilustr. opr. 3—
- WISŁAWA. — Gdy zagrzmiął złoty róż, opr. 3—

Dla dorosłych:

- BRYLA. — Daleki Wschód, bogato ilustr. 4—
- ASNYK. — Pisma, 3 tomy, opr. 20—
- CHŁEDOWSKI. — Ostatni Wależusza, opr.
- DUNIKOWSKI. — Rzeźba współczesna, wyd. wytworne opr. 16—
- FELDMAN. — Współczesna literatura, opr. 25—
- LEONARDO d VINCI. — Pisma wybrane, 2 tomy, opr. 40—
- ŁOZIŃSKI. — Życie polskie, ilustr. opr. 60—
- PRUS. — Faraon. Wyd. wytworne, z ilustr. Holewińskiego, opr. 36—
- WASYLEWSKI. — Portrety Pań. Wyd. wytworne 6—
- Sztambuch. Skarbnica romantyzmu, opr.

Do cen powyższych dolicza się 20% dodatku droż.

WIDAĆ JAK NA DŁONI,

że w dzisiejszych czasach drożyzny wybierać należy przy zakupie obuwia tylko najlepszy towar. Buciki firmy „Salamandra“ zdobyły sławę światową. Jestto w całym słowa znaczeniu najcenniejsze obuwie, jakoś jego bowiem przewyższa cenę. Uprasza się zwrócić uwagę na wystawione w oknie wystawowym naszego magazynu liczne modele bucików damskich i męskich.

„SALAMANDRA“ Spółka wyrobu obuwia, Ska z ogr. odpow.
Lwów, ul. Legionów I. II.

Helanit
Zastępuje w zupełności Marmur
BARDZO TRWAŁY
SPECJALNOŚĆ: PŁYTY NA LMYWAŁNIE DO
CELÓW ELEKTROTECHNICZNYCH
PROBKI WYSYŁA BEZPŁATNIE
WIELKOPOLSKA FIRMA HELENIT, GRUDZIELEC, BRONÓW WIEŚ

We Lwowie

przekonać się może każdy z P. T. Publiczności, iż **naftaniej** sprzedaje **PONCZOCHY**, rękawiczki i wszelkie trykotażę Firma **PFAU**, Lwów, Rynek 19, bo wchód przez sień. 2264

Hurtownia pasów, szczeliw, węży itp.

„ZENIT“, Sp. z ogr. odp.
Kraków, Szpitalna 7. Tel. 4231.

2471 Specjalność:
1) Rzemiołki do szycia pasów I-a
2) Pakiety do czyszczenia maszyn I-a

PERLAKI młyny gospod. rcze,
WALCE młynskie,
TRAKI maszyny do obróbki drzewa,
LOKOMOBILE, motory,
TRANSMISJE, łożyska
dostarczą ze składu

NIEUSTAJĄCA
WYSTAWA MASZYN
ul. Sapiehy I. 8. 2546

DAJMO

na Gwiazdkę daje jedną żarówkę marki ŻAREG za wymianą dwóch zużytych z zapewnieniem, że krajowa równie dobra jak zagran. a o 40% tańsza, firma: Konecuj, przedsiębiorstwo elektrotechn.

Stanisław **Łęśniakowski**

Lwów, Chorażczyzna 10
każdemu P. T. stalemu odbiorcy przy większych zakupach przedświąteczn. Odbiór tychże nastąpi 24/12. od godz. 9 do 12 „ile zapas starczy“.

Poleca **ŻARÓWKI I ŚWIECZNIKI** w wielkim wyborze najtaniej 2476

VACUUM OIL COMPANY

Sp. Akc. w Czechowicach
2530 poszukuje

MAGAZYNIERA

dla swego przedsiębiorstwa kopalnianego w Nadwórnie. Reflektanci mający znajomość języka angielskiego mają pierwszeństwo.

NA GWIAZDKĘ Saneczki i narty

po cenach konkurencyjnych
poleca 2526
„Maraton“ pl. Marjański 4 Hotel Europejski.

Wielka rafinerja olejów mineralnych

poszukuje na Lwów (Małopolska Wschodnia i Województwo Wołyńskie) rutynowanego i poważnego przedstawiciela podróżującego, z dobrymi znajomościami technicznymi, za stałą płacą, prowizją i zwrotem kosztów podróży. Wymagane jest wyłączenie zajmowanie się dla firmy. Panowie wprowadzeni w koła przemysłowych i kupieckich mają pierwszeństwo. Zgłoszenia z podaniem przebiegu życia, znajomości języków, praktyki jakoteż pierwszorzędnym referencjom należy kierować do Administracji pod „Przedstawiciel“.

2531

Zarząd składu drzewa PAŃSTWA SKOLE

Lwów, Gródecka 109,
przyjmuje zamówienia na

rebane suche drzewo opałowe

z natychmiastową dostawą poniżej cen maksymalnych. 2512

20.000 m³

KŁOCY SOSNOWYCH

gatunek eksportowy zakontraktują. Szczegółowe oferty wraz z ceną sub: „Eksploatacja leśna“ do „Reklamy Polskiej“ Warszawa, Jasna 10.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy w ogłoszeniach zwykłych 20.000 Mp., w nadesłanem 60.000 Mp., w tekście (kronika, repert., dział ekonm. itd.) 100.000 Mp., na pierwszej stronie 150.000 Mp., za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach 12.000 Mp., w rubryce: kupno-sprzedaż 16.000 Mp., matrymonialne, korespondencje prywatne 20.000 Mp., dla poszukujących pracy 10.000 Mp., jedna cała strona w ogłoszeniach za tekstem 56.000.000 Mp., 1 cała strona w części tekstowej 110.000.000., cała strona pod nagłówkiem 160.000.000 Mp. — Ogłoszenia zamiejscowe o 25% drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej. — Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru dolicza się 25%. — Odpowiedzialności za terminowy druk ogłoszeń nie przyjmuje się.

Należność pocztową opłacono ryczałtem. — Cena umiarkowana miesięczna 1,600.000 Mk. — Z listawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 1,800.000 Mk. — Za granicą 2,000.000 Mk. Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorażczyzna 21. (Tel. 178 i 15), Administracji: Lwów ul. Podwale 3 (Tel. 73). Telefon Redaktora naczelnego 230. Telefon dowoły Redaktora naczelnego 192.